

SPINOZA ZOMERWEEK VAN 22 JULI t/m 26 JULI 2019

Cultuurhotel Woodbrooke, Barchem

Spinoza en het ecologische denken

Het denken van Spinoza keert zich tegen de gedachte van het antropocentrisme, namelijk dat de mens het centrum is van de werkelijkheid ofwel de natuur. De mens is volgens Spinoza geen rijk binnen het rijk van de natuur, maar zowel voortgekomen uit de Natuur (Natura naturans) alsook deel van de Natuur (Natura naturata). Het menselijk bestaan is dan ook verbonden met alle andere vormen van bestaan in de natuur. Met deze gedachte lijkt Spinoza's filosofie goed aan te sluiten bij het moderne ecologische denken dat bijvoorbeeld door de dreigende gevolgen van de klimaatverandering aan urgentie wint. In het verleden hebben meerdere auteurs, zoals onder meer Arne Naess (een van de grondleggers van de deep ecology movement) en Kees Schuyt (zie Mededelingen vanwege het Spinozahuis, nr. 67 en 68) al gewezen op deze verwantschap tussen Spinoza's filosofie en het ecologische denken. In de komende zomerweek in Barchem willen we dit thema verder uitwerken. Daarbij zullen we ook ingaan op de verschillende betekenisvarianten van het natuurbegrip van Spinoza, bijvoorbeeld in de uitdrukking Deus sive Natura (God ofwel de Natuur), Natura naturans (voortbrengende Natuur), Natura naturata (voortgebrachte natuur), menselijke natuur, de rede als het natuurlijk licht enzovoort. Ook is de vraag aan de orde tot hoever de macht van de mens kan reiken met betrekking tot (de beheersing van) de natuur. Kan de mens werkelijk meester en bezitter van de natuur worden, zoals Descartes in zijn Discours de la méthode (Vertoog over de methode) stelt, of hebben we hier te maken met een vorm van zelfoverschatting? In deze week zullen bovengenoemde thema's worden belicht vanuit verschillende invalshoeken door kenners van Spinoza's filosofie en denkers op ecologisch gebied.

PROGRAMMA

Maandag 22 juli

- 10.30 uur Aankomst en welkomstkoffie
11.00 uur Welkom, opening en praktische zaken
11.30-12.30 uur **Henri Krop**: Mens en natuur volgens Spinoza: is Spinoza ook schuldig aan de ecologische crisis?
15.00-17.30 uur Idem
20.00-21.30 uur Tekstlezing Aanhangsel Ethica I o.l.v. **Paul Juffermans**

Dinsdag 23 juli

- 09.30-12.30 uur **Angela Roothaan**: De plaats van de mens in de natuur volgens Spinoza en Ubuntu
15.00-17.30 uur **Marine Bedon**: Arne Naess' Ecosophy - a "Spinozistic" philosophy of ecological harmony or equilibrium
20.00-21.30 uur **Wim Lintsen**: Spinoza en Gaia

Woensdag 24 juli

- 09.30-12.30 uur **René ten Bos**: Spinoza: een nuttige gids in het antropoceen?
Middag en avond vrij

Donderdag 25 juli

- 09.30-10.15 uur Nog nader te bepalen
10.30-12.30 uur **Eccy de Jonge**: Feeling at Home in the World: A Spinozaic Legacy
15.00-17.30 uur **Felix Luitwieler** en **Jan Boom**: De Nederlandse milieubeweging en het milieubeleid en de motivatie van milieuactivisten, beleidsmakers en politici
20.00-21.30 uur Film

Vrijdag 26 juli

09.30-12.30 uur

Paul Juffermans: Spinoza over de menselijke macht en onmacht en het vraagstuk van de ecologie

12.30 uur

Afsluitende lunch

Dagelijks:

Ontbijt vanaf 8.00 uur, Lunch om 12.30 uur en Diner (ma t/m do) om 18.00 uur

Boekentafel, verzorgd door antiquariaat De Vertraagde Tijd, op dinsdag of donderdag

Tijdens deze zomercursus zal aan de volgende *Mededelingen vanwege het Spinozahuis* gerefereerd worden: nr. 66 (Angela Roothaan, Kritiek op het antropocentrisme); nr. 67 (Arne Naess, Spinoza and the deep ecology movement); nr. 68 (Kees Schuyt, Spinoza, het ecologisch denken en de verandering van levensstijl); nr. 86 (Eccy de Jonge, Reinstating the infinite: Arne Naess and the misappropriation of Spinoza's god). Deze mededelingen zullen op de boekentafel aanwezig zijn. Ze kunnen ook vooraf verkregen worden via de website van de Vereniging (<https://www.spinozahuis.nl>)

Cursusprijs per persoon inclusief logies en toeristenbelasting bij

1. Eenpersoons patiokamer, volpension	€ 815,=
2. Tweepersoons patiokamer, volpension	€ 740,=*
3. Eenvoudige eenpersoonskamer, volpension	€ 615,=
4. Studio	€ 780,=*
5. Arrangement zonder logies/ontbijt	€ 530,=
- Aangrenzend ligt de camping Reusterman, tijdig te reserveren
(zie: <http://reusterman.nl/camping/>)

* Bij dubbele bezetting.

Inschrijving op volgorde van binnenkomst. De inschrijving sluit op 8 juli 2019

Indien om financiële redenen afgezien zou moeten worden van deelname, kan een gemotiveerd schriftelijk verzoek tot subsidie ingediend worden bij de penningmeester van de Vereniging het Spinozahuis, de heer D. Noordman (info@adviesbureaucultuurtoerisme.eu dan wel het postadres: Paviljoensgracht 72, 2512 BR Den Haag)

.....